

Euroopa Maaelu Arengu
Põllumajandusfond:
Euroopa investeeringud
maapiirkondadesse

mes **METK**

**Teadmussiirde pikaajaline programm
põllumajanduse, toidu ja maamajanduse tegevusvaldkonnas
riigihange nr 222076**

Aianduse valdkonna aruanne

Poolaasta-aruanne: 01. jaanuar 2023 – 31. detsember 2023

Eesti Maaülikool,
Eesti Põllumajandus-Kaubanduskoda,
Eesti Toiduainetööstuse Liit,
Maaelu Edendamise Sihtasutus,
Mahepõllumajanduse Koostöökogu,
Maaelu Teadmuskeskus
*(Põllumajandusuuringute Keskus.
Eesti Taimekasvatuse Instituut).*

Juuli 2023

Sisukord

Sissejuhatus	1
Aianduse valdkonna I poolaasta tegevuste ülevaade	2
Vaarika kasvatustehnoloogia infopäev	Tõrge! Järjehoidjat pole määratletud.
Aianduse visioonikonverents 2023	Tõrge! Järjehoidjat pole määratletud.
Aiandusfoorum	Tõrge! Järjehoidjat pole määratletud.
Turbapõhiste kasvusubstraatide alternatiivid ning nende kasutamise võimalused lille- ja köögivilja taimede kasvatamisel	Tõrge! Järjehoidjat pole määratletud.
Viinapuude haigused ja võralõikus ning sordid	Tõrge! Järjehoidjat pole määratletud.
Valdkonna tulemuslikkuse analüüs	4
Tegevused 2023. aastaks on lõppenud	Tõrge! Järjehoidjat pole määratletud.

Sissejuhatus

Hankelepingu nr 222076/7 aianduse valdkonna tellimuse täitjad on Eesti Maaülikool (edaspidi EMU) ja Eesti Põllumajandus-Kaubanduskoda (edaspidi EPKK).

Tegevusvaldkonnas tegutsevate ettevõtjate ja nende töötajate teadmiste taset on vaja tõsta selleks, et kasutusele võtta uusi tehnoloogiaid tootmise parendamiseks ja kvaliteedi tõstmiseks, suurendada läbimüüki ja lisandväärtust ning suurendada ressursitõhusust ja parandada keskkonnahoidu.

Programm katab järgmiseid valdkondi: avamaa köögiviljandus, katmikaiandus, puuviljandus, marjakasvatus, uute aiakultuuride introduksioon. Programmi teemad:

- **Olemasolevad ja uued tehnoloogiaid ning innovaatilised lahendused** (agrotehnika, sordid, viljavaheldus, aedade rajamine, niisutus, koristamine, säilitamine jne) aianduskultuuride viljelemisel avamaal ja kasvuhoones (hõlmab ka paljundusmaterjali tootmist);
- **Lisandväärtuse** loomine ja **tootearenduse** võimalused;
- **Müügiedendus** ja finantsalased teadmised: müügiedenduse teemadel jagatakse teadmisi, mis käsitlevad turustamiskeskonna analüüsimist, hinnakujundust, turustuskanali või vahendajate valimist, müügi- ja reklaamitööd, kliendiinfosüsteemi loomist ja haldamist. Lisaks tutvustatakse tootjarühmade ja -organisatsioonide toimimise alaseid teadmiseid. Finantsalaste teadmiste tõstmine eelkõige tootmise tasuvuse, kulude ja tulude analüüsi teemadel.

Aianduse valdkonna tellimuse 2023. aastaks kinnitas valdkonna nõukogu 01. novembril 2022. Tellitud kokku 5 tegevust: 2 konverentsi, 1 infopäev ja 2 esitlustegevust. Väljamakse summa oli 49 200 eurot. Tellimuse täitmise eest vastutas ja valdkonna tegevusi koordineeris Eesti Põllumajandus- Kaubanduskoda (EPKK).

Aianduse valdkonna tegevuste ülevaade

Aianduse valdkonnas lõpetati kõik kavandatud tegevused 2023. a esimesel poolaasal.

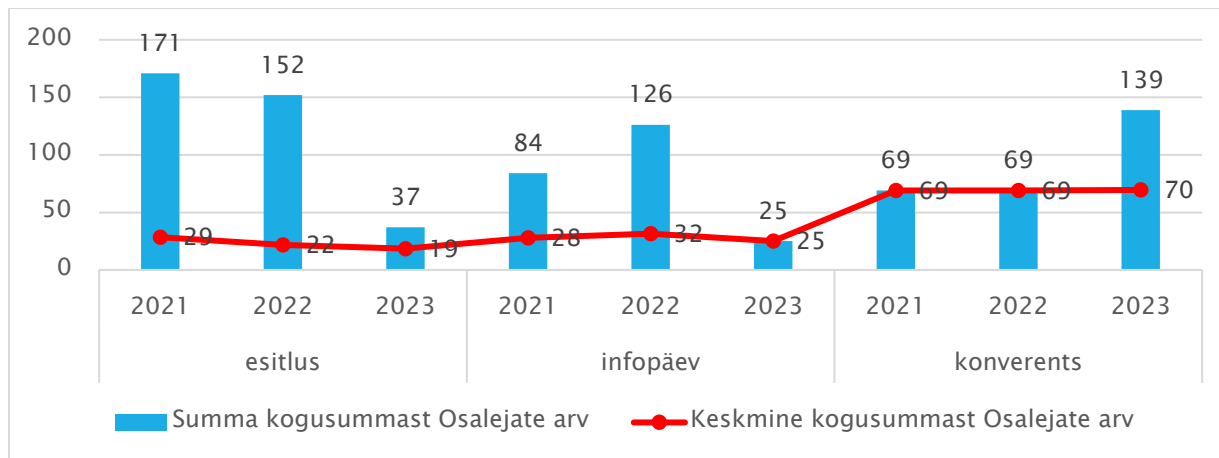
Tegevuse vorm	Teema	Kuupäev	Osalejate arv
Infopäev, 6 akadeemilist tundi	Vaarika kasvatustehnoloogia infopäev	31. mai 2023	25
Konverents ühe välislektoriga	Aianduse visioonikonverents 2023	13. aprill 2023	77
Konverents	Aiandusfoorum	8. märts 2023	101
Esitlustegevus	Turbapõhiste kasvusubstraatide alternatiivid ning nende kasutamismõimalused lille- ja köögivilja taimede kasvatamisel	13. juunil 2023	9
Väike esitlus	Viinapuude haigused ja võralõikus ning sordid	5. mai 2023	28

Kogu perioodi jooksul toimusid järgmised tegevused

Tegevus	toimumisaeg	Osalejate arv
Esitlustegevused		
Hahkhallituse tõrjevõimalused aedmaasikal. EMÜ mahekeskus/Rõhu katsejaam,	10.08.2021	23
Õunapuude- ja ploomipuude kasvatustehnoloogia ärials; õuna- ja ploomisortide kasvatuse erinevatel vegetatiivalustel, Morna Talu OÜ/Polli	12.08.2021	25
Viinamarjakasvatuse ja mustikakasvatuse. Viinamarjakasvatuse kiletunnelis ja tooterarendus. EMÜ mahekeskus ja Rõhu katsejaam, Murimäe Veinikelder	17.08.2021	37
Uued ilutaimed, vastupidavus konteinerhaljastuses. Kanepi aiand ja Kanepi seltsimaja,	09.08.2021, 17.09.2021	33
Sibulköögiviljade kasvatustehnoloogia, sordid. EMÜ mahekeskus ja Rõhu katsejaam	11.08.2021	11
Vähelevinud puuviljakultuuride tutvustamine (sinise kuslapuu ja ebaküdoonia sordid), EMÜ Polli Aiandusuuringute keskus	29.06.2021 31.08.2021	42
Aedmustika ja viinapuude kasvatustehnoloogia, EMÜ Rõhu katsejaam, Järste veinitalu	25.08.2022	32
Taimikasvatuse biopreparaatide kasutamine (Uued ilutaimed, vastupidavus konteinerhaljastuses). Kanepi aiand	26.07.2022	22
Sordid ja väetamine maasikakasvatuse, EMÜ Mahekeskus ja Rõhu katsejaam	04.08.2022	21
Ristõieliste köögiviljade uued sordid ja kahjustajate seire võimalused, EMÜ Mahekeskus ja Rõhu katsejaam	05.10.2022	13
Õuna ja ploomipuude taimekaitse Morna Talu OÜ, EMÜ Polli Aiandusuuringute keskus	18.08.2022	21
Vähelevinud puuvilja- ja marjakultuuride kasvatustehnoloogia (sinine kuslapuu, jaapani ebaküdoonia). Polli,	07.07.2022	27
Aedoa sordid, omadused ja soovitusi kasvatamiseks. Sortide sobivus kaunade või seemne tootmiseks. ETKI, Jõgeva	27.07.2022	16
Viinapuude haigused ja võralõikus ning sordid EMÜ Rõhu katsejaam ja Järste Veinitalu	05.05.2023	28

Tegevus	toimumisaeg	Osalejate arv
Turbapõhiste kasvusubstraatide alternatiivid ning nende kasutamismõimalused lille- ja köögivilja taimede kasvatamisel. EMÜ Mahekeskus	13.06.2023	9
Infopäevad		
Katmiktehnoloogiate infopäev: kasvuhoonete tüübid lillekultuuride kasvatamisel, Rikets aiand,	03.08.2021	35
Katmikala (katmiktehnoloogiad): kasvuhoonete tüübid köögiviljade kasvatamisel EMÜ mahekeskus ja Kuusiku talu	27.07.2021	27
. Aiandustootmise sertifitseerimine. Veebis välislektoriga	03.12.2021	22
Katmikalatehnoloogiad: lisavalgustuse võimalused katmikalal Lehmja	06.12.2022	37
Katmikalatehnoloogiad: erinevad kastmis- ja väetussüsteemid katmikalal, kastmisautomaatika) Rikets Aiand	03.08.2022	19
Aedherne sordid kaunade tootmiseks. Sortide omadused ja soovitusi kasvatamiseks. Veebis	22.02.2022	40
Märgistamise nõuded värskel puu- ja köögivilja turustamisel. Veebis	22.03.2022	30
Vaarika kasvatustehnoloogia infopäev Polli	31.05.2023	25
Konverentsid		
Aianduse visioonikonverents 2021, Tartu	13.10.2021	69
Aianduse visioonikonverents 2022, Tartu (lisaks salvestus)	12.10.2022	69
Aianduse visioonikonverents 2023 Pärnumaal	13.04.2023	38
Aiandusfoorum 2023 Polli	08.03.2023	101

Joonis 1. Ülevaade aianduse valdkonna ÜhendPIPi üritustest aastate viisi ja tegevuse vormi järgi

Valdkonna tulemuslikkuse kokkuvõte

Ühend PIP aianduse valdkonna 2023 tellimuse täitmist alustati märtsis ja muudatusi ei ole tehtud. Kõik tegevused said teostatud tähtaegselt ja osalejate arv oli piisav.

Konkreetselt kultuuri tehnoloogia infopäevad on saanud alati head tagasiside. Kindlasti tuleb jätkata antud formaadiga - lühike infopäev veebi teel ühest konkreetsest kultuurist korraga. Samas vormis võiks läbi võtta kõik aiakultuurid. Info levitamist tuleb jätkata sama sagedusega ja kanalites, kuna info jõudis sihtgrupini.

Iga-aastane aianduse visioonikonverents annab hea läbilõike kodumaistest kogemuslugudest ja trendidest ning kõrvutas sinna ka mõne teise riigi kogemuse. Konverents Aiandusfoorum annab ülevaadet ministeeriumi poolelt, vaadet kaubandusest ja taimekasvataja arvamust. Hübriidkonverentsi nooremad kuulajad eelistasid veebis osalemist ja kogunud praktikud pigem võimalust kohale tulla.

Esitluspäevad on alati sisukad, õpetlikud ja kogemusi pakkuvad. Silmaringi avardab aruteluring, kus arutletakse nähtut ja lisatakse isiklike kogemusi. Mitmetel esitlustel õpetati kasutama tööriistu (nt akukäär) ja näidatakse erinevaid tehnoloogiaid.

Tagasisidest selgub, et info sündmuste kohta liigub kõige mõjusamalt korraldajate infokanalite kaudu. Samas saab olla info levitamine veelgi parem ja tõhusam. Sündmuste info võiks jõuda ka kõige väiksemate ettevõtete ja asjaarmastajateni. Sedasi areneb valdkond veelgi tõhusamalt ja arengu- ja teadmistetase on ühtlasem kogu Eestis. Teadmised, esitlused ja infopäevad võiksid olla kättesaadavad kõigile.

Tagasisides ja sündmuste korraldamise faasis on selgunud, et ootused on salvestamistele ja järelvaatamisele. Sündmused, mis on salvestatavad võiksid olla tulevikus kõik talletatud, et nende mõju oleks pikem ja laiahaardelisem.

Tagasiside andjatest rohkem kui pooled märkisid, et soovivad **valdkondlike** sündmuste infot saada otse oma e-posti aadressil.